

Číslo: 9426-43717/2018/Gál/371110105

SPRÁVA O ENVIRONMENTÁLNEJ KONTROLE

č. 83/2018/Z

Slovenská inšpekcia životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Bratislava, Stále pracovisko Nitra, Odbor integrovaného povoľovania a kontroly (ďalej len „SIŽP“), ako príslušný odborný kontrolný orgán – orgán štátneho dozoru podľa § 9 ods. 1 písm. a) a § 10 zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a podľa § 32 ods. 1 písm. d) zákona č. 39/2013 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o IPKZ“) vykonala environmentálnu kontrolu (ďalej len „kontrola“) podľa § 34 ods. 1 zákona o IPKZ vo väzbe na § 33 ods. 1 písm. f) a ods. 2 zákona o IPKZ z dôvodu uverejnenia rozhodnutia o záveroch o najlepších dostupných technikách. Počas kontroly a pri vypracovaní správy o kontrole sa postupovalo podľa zákona o IPKZ.

A. Kontrola

Typ kontroly:

§ 34 ods. 5 a 6 zákona o IPKZ – Bežná

Výsledok:

§ 11 ods. 2 písm. a) zákona o IPKZ

B. Orgán štátneho dozoru

Inšpektor: RNDr. Martin Jursa
Telefón: 037 656 06 33
Elektronická adresa: martin.jursa@sizp.sk

Číslo preukazu: 495

Inšpektor: Ing. Ľuboš Gál
Telefón: 037 656 06 31
Elektronická adresa: lubos.gal@sizp.sk

Číslo preukazu: 654

B.1. Prizvaná osoba

Organizácia: -
Adresa: -
Zástupca: -
Telefón: -
Elektronická adresa: -

Funkcia: -

C. Prevádzkovateľ

Názov podľa OR: Novogal a.s.
Adresa sídla: Hlboká cesta 1421 941 31 Dvory nad Žitavou
IČO: 00 199 567
Kontrola oznámená: 15. 10. 2018 Spôsob: Telefonicky
Zástupca: Ing. Kristián Stugel
Funkcia: technik BOZP
Telefón: 0902 943 423
Elektronická adresa: bozp@novogal.sk

Zástupca: Norbert Varga
Funkcia: technický námestník riaditeľa
Telefón: 0902 943 423
Elektronická adresa: varga@novogal.sk

D. Prevádzka

Názov podľa IP: **Farma chovu kuríc**
Adresa prevádzky: Branovská cesta, 941 31 Dvory nad Žitavou
Variabilný symbol: 371110105
Integrované povolenie: 4554/OIPK-1301/06/Hg/371110105
Vydané: 14.8.2006
Právoplatné: 31.8.2006
Projektovaná kapacita: 243 000 ks kuríc za 1 rok
Kategória: 6.6. a) Intenzívny chov hydiny s miestom pre viac ako 40 000 ks hydiny

E. Časová os

Vykonávacie rozhodnutie Komisie (ďalej len „VRK“): 2017/302/EÚ z 15. februára 2017, ktorým sa podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2010/75/EÚ stanovujú závery o najlepších dostupných technikách (ďalej len „BAT“) pre intenzívny chov hydiny alebo ošipaných Komisie (ďalej len „VRK“):

Dátum zverejnenia: 15.2.2017
Dátum plnenia BAT: 15.2.2021
Predchádzajúce kontrolované obdobie: 01. 01. 2014 – 19. 07. 2016
Posledná kontrola: 19. 07. 2016 – 06. 10. 2016
Kontrolované obdobie: 20. 07. 2016 – 18. 10. 2018
Začatie kontroly: 18.10.2018
Prvé miestne zisťovanie: 18.10.2018
Vypracovanie správy: 10.12.2018
Doručenie správy: Deň prevzatia doporučenej zásielky s doručenkou

F. Vykonané úkony

Fotodokumentácia: Nie Počet snímok: 0
Videodokumentácia: Nie
Odňatie prvopisov: Nie

Odobraté vzorky:	Nie
Meranie emisií:	Nie
Iné:	-

G. Zameranie kontroly – opis

Kontrola bola zameraná na zisťovanie, či nedošlo k zmene okolností, ktoré môžu viesť k zmene integrovaného povolenia z dôvodu uverejnenia právne záväzného aktu Európskej únie o záveroch o najlepších dostupných technikách – VRK.

H. Stav prevádzky v čase miestneho zisťovania – opis

Miestna obhliadka v prevádzke bola vykonaná dňa 18. 10. 2018. V čase kontroly spojenej s miestnou obhliadkou sa v prevádzke nevykonávala činnosť – chov kuríc. Všetky haly v čase kontroly boli vyskladnené.

I. Použité podklady (k nahliadnutiu)

1. VRK č. 2017/302/EÚ z 15. februára 2017, ktorým sa podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2010/75/EÚ stanovujú závery o BAT pre intenzívny chov hydiny alebo ošipovaných.
2. Integrované povolenie v znení jeho neskorších zmien a doplnení.
3. Certifikát o udelení manažérskeho systému EN ISO 9001:2015, IFS Food
4. Dokumentácia správnej hygienickej praxe a bezpečnosti potravín - HACCP
5. Stav nosníc na farme a údaje o poslednom naskladnení hydiny
6. Interné smernice a predpisy prevádzkovateľa – riadenie internej a externej dokumentácie, riadenie ľudských zdrojov, plán školenia zamestnancov (referenčné vozidlá, motorové vozíky, zvarači, pracovné stroje, tlakové a plynové zariadenia, elektro, zdvíhacie zariadenia), údržby a opráv, revízií zariadení, technologický postup chovu, pracovný poriadok, požiarne poriadok, plán interných auditov podľa IFS a ISO 9001, hygienický a sanitárny poriadok, organizačný poriadok, postup zberu a triedenia konzumných vajec, správna hygienická prax, príručka kvality, plán likvidácie škodcov, postup a časový harmonogram sanitácie.
7. Prevádzková evidencia – evidencia chovných turnusov, počet naskladnených nosníc, údaje o uhynutých zvieratách (kadáverov), vyskladnených nosníc, spotreba vody, elektrickej energie, krmiva, zemného plynu.
8. Zloženie používaných krmných zmesí pre nosnice.
9. Halové karty pre jednotlivé chovné haly.
10. Záručný list k vodomeru.
11. Skúšky tesnosti nádrží – žump v prevádzke.
12. Rozhodnutie č. 6756-38299/362/2016/Maj zo dňa 02. 12. 2016 o schválení havarijného plánu.
13. Plán preventívnych opatrení na zamedzenie vzniku neovládateľného úniku znečisťujúcich látok do životného prostredia a na postup v prípade ich úniku, vypracovaný dňa 03. 11. 2016.
14. Zmluva na odvoz kadáverov uzatvorená so spoločnosťou Asanácia s.r.o. Žilina.

J. Kontrolné zistenia

1. BAT 1: *V rámci úsilia o zlepšenie celkového environmentálneho správania fariem majú najlepšie dostupné techniky slúžiť na zavedenie a dodržiavanie systému environmentálneho riadenia.*

Zistený stav BAT 1 je uplatňovaný.

Opis **Áno**

Prevádzkovateľ má vypracovaný interný systém environmentálneho správania a riadenia vykonávanej činnosti v prevádzke a má zavedený systém kvality podľa normy STN EN ISO 9001:2015 Systém manažérstva kvality, s ktorým je spojený pravidelný interný audit, ako aj externý audit. Prevádzkovateľ je taktiež držiteľom certifikátu IFS – medzinárodná potravinová norma a správnej hygienickej praxe a bezpečnosti potravín – HACCP. V rámci úsilia o zlepšenie celkového environmentálneho správania zamestnancov prevádzkovateľ vykonáva činnosti, ktoré slúžia na zlepšovanie environmentálneho správania zamestnancov prevádzky. Prevádzkovateľ má vypracovaný systém riadenia internej a externej dokumentácie. Zamestnanci sú pravidelne pri nástupe vyškolení – prevádzkovateľ má vypracovaný plán vstupných a periodických školení v zmysle požiadaviek vyplývajúcich z legislatívnych predpisov. Zamestnanci pri plnení pracovných úloh postupujú podľa vypracovaných metodických postupov podľa vykonávanej činnosti a pracovnej náplni. Údržbou a kontrolou prevádzky a núdzového plánu pri vzniku neočakávaných situácií. Následne sa pravidelne raz ročne zamestnanci preškoluju z aktuálnych právnych predpisov v oblasti životného prostredia a požiadaviek vyplývajúcich z integrovaného povolenia. Školenie zamestnancov v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a v oblasti požiarnej ochrany objektov prevádzky sa vykonáva pravidelne raz ročne pre zamestnancov pracujúcich v noci a raz za 2 roky pre ostatných zamestnancov, spolu s lekárskou prehliadkou. Prevádzkovateľ predložil schválený havarijný plán, údržby a opráv, revízií zariadení, technologický postup chovu, pracovný poriadok, organizačný poriadok, požiarny poriadok, plán interných auditov podľa IFS a ISO 9001, hygienický a sanitačný poriadok, postup zberu a triedenia konzumných vajec, príručku pre správnu hygienickú prax, príručku kvality, plán likvidácie škodcov, postup a časový harmonogram sanitácie. Prevádzkovateľ má uzatvorenú zmluvu so súkromným veterinárnym lekárom, ktorý vykonáva pravidelný dohľad v prevádzke z hľadiska povinností v oblasti veterinárnej starostlivosti.

2. BAT 2: *Na prechádzanie alebo obmedzenie vplyvu na životné prostredie a celkové zlepšenie výkonu sa v rámci BAT majú používať všetky tieto techniky*
- a) *správne umiestnenie prevádzky a priestorové usporiadanie*
 - b) *vzdelávanie a školenie pracovníkov*
 - c) *príprava núdzového plánu na riešenie neočakávaných emisií a incidentov*
 - d) *pravidelná kontrola, oprava údržba konštrukcií a zariadení*
 - e) *skladovanie uhynutých zvierat spôsobom, ktorým sa predchádza emisiám alebo ktorým sa emisie znižujú.*

Zistený stav BAT 2 je uplatňovaný

Opis **Áno**

Techniku uvedenú v BAT 2 písm. a) nie je možné uplatniť, vzhľadom k tomu, že sa jedná o jestvujúcu prevádzku, v ktorej sa činnosť chovu hydiny prevádzkuje už niekoľko desaťročí. Aj napriek tomu sa prevádzka nachádza v dostatočnom vzdialenosti od citlivých receptorov a spĺňa by požiadavky BAT, ak by bola táto technika uplatňovaná v prevádzke. Ostatné techniky uvedené v písm. b) - e) sú v prevádzke uplatňované. Vzdelávanie a školenie zamestnancov je zabezpečené pravidelnými školeniami, o čom svedčia aj prezenčné listiny z vykonaných školení v prevádzke. Pracovníci sú oboznamovaní s opatreniami pre prípad havárie, integrovaným povolením, hygienickým a sanitačným poriadkom a absolvujú školenia aj z oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci. Prevádzkovateľ predložil Plán preventívnych opatrení na zamedzenie vzniku neovládateľného úniku znečisťujúcich látok do životného prostredia a postup v prípade ich úniku (Havarijný plán) zo dňa 03. 11. 2016, ako aj rozhodnutie Slovenskej inšpekcie životného prostredia, Odboru ochrany vôd č. 6756-38299/362/2016/Maj zo dňa 02. 12. 2016, ktorým bol uvedený havarijný plán schválený. Kontrola technologických zariadení a chovných priestorov v prevádzke sa vykonáva v denných intervaloch zamestnancami prevádzkovateľa a v prípade výskytu porúch sa bezodkladne nahlasujú určeným pracovníkom, ktorí zabezpečujú opravu alebo výmenu zariadení. Na záchytných nádržiach na znečisťujúce látky sú pravidelne vykonávané skúšky tesnosti oprávnenou osobou na nedeštruktívne skúšanie – spoločnosťou PROGRES team Trnava. Posledné skúšanie tesností na nádržiach v prevádzke sa vykonali v roku 2015. Prevádzkovateľ zabezpečuje minimálne raz denne priebežný zber uhynutej hydiny (kadáverov) z chovných hál pracovníkom, na to určeným. Uhynuté zvieratá sa najprv zhromažďujú vo vizuálne rozlíšiteľných plastových nádobách, umiestnených pri jednotlivých chovných halách, a následne sa zhromažďujú v uzamknutom kafilérnom boxe, do ktorého majú prístup len zodpovední zamestnanci prevádzkovateľa a zodpovedný zamestnanec spoločnosti ASANÁCIA, s.r.o., Žilina, s ktorou má prevádzkovateľ uzatvorenú zmluvu o odvoze a neškodnom odstránení vedľajších živočíšnych produktov. O množstve uhynutej hydiny a jej odvoze z prevádzky sa vedie podrobná evidencia v elektronickej, ako aj v písomnej podobe. Prevádzkovateľ má uzatvorenú zmluvu na dezinfekciu, dezinsekciu a deratizáciu priestorov farmy s externou oprávnenou spoločnosťou – SANOVET, s.r.o., Nové Zámky. Samotné čistenie a umývanie chovných priestorov po vyskladnení vykonávajú zamestnanci prevádzkovateľa na základe určeného technologického postupu.

3. *BAT 3: S cieľom znížiť celkové množstvo vylúčeného dusíka, a tým aj emisie amoniaku, pri zachovaní nutričných potrieb zvierat, sa majú v rámci BAT používať také zloženie krmiva a nutričná stratégia, ktoré zahŕňajú niektorú z týchto techník alebo ich kombináciu.*
- a) Zníženie celkového obsahu proteínu prostredníctvom krmiva a vyváženým obsahom dusíka na základe energetických potrieb a stráviteľných aminokyselín*
 - b) Viacfázové kŕmenie so zložením krmiva prispôbeným špecifickým požiadavkám produkčného obdobia*
 - c) Pridanie kontrolovaných množstiev esenciálnych aminokyselín do krmiva s nízkym celkovým obsahom proteínu*
 - d) Použitie povolených kŕmnych doplnkových látok, ktoré znižujú celkové množstvo vylúčeného dusíka*

Tabuľka 1.1.**Celkové množstvo vylúčeného dusíka v súvislosti s BAT**

Parameter	Kategória zvierat	Celkové množstvo vylúčeného dusíka v súvislosti s BAT ⁽¹⁾ ⁽²⁾ (počet kg vylúčeného N na miesto pre zviera a rok)
Celkové množstvo vylúčeného dusíka vyjadrené ako N.	Odstavčatá	1,5 - 4,0
	Ošápané na výkrm	7,0 - 13,0
	Prasnice (vrátane ciciakov)	17,0 - 30,0
	Nosnice	0,4 - 0,8
	Brojlery	0,2 - 0,6
	Kačice	0,4 - 0,8
	Morky	1,0-2,3 ⁽³⁾

⁽¹⁾ Dolnú hranicu intervalu je možné dosiahnuť pomocou kombinácie techník.

⁽²⁾ Celkové množstvo vylúčeného dusíka v súvislosti s BAT sa pri žiadnom druhu hydiny nevzťahuje na mládky ani na plemenné zvieratá.

⁽³⁾ Horná hranica intervalu sa vzťahuje na chov moriakov.

Súvisiace monitorovanie je uvedené v položke BAT 24. Úrovne celkového množstva vylúčeného dusíka v súvislosti s BAT nemusia byť uplatniteľné pri ekologickej živočíšnej výrobe a chove druhov hydiny, ktoré neboli uvedené vyššie.

Zistený stav BAT 3 je uplatňovaný

Opis **Áno**

Kontrolou bolo zistené, že používané krmné zmesi sú certifikované a skladbou splňajú zásady správnej poľnohospodárskej praxe. Prevádzkovateľ využíva fázové kŕmenie hydiny, t.j. krmnými zmesami pre každú vekovú kategóriu kuríc, prispôbenými nutričným požiadavkám pre jednotlivé rastové štádiá. Prevádzkovateľ deklaroval zloženie krmných zmesí, ktorej dodávateľom je P.G. TRADE s.r.o. Komárno. V krmive sa nachádzajú enzymatické prípravky 6-fytáza a xylanáza, ktoré umožňujú lepšiu stráviteľnosť prijatých živín a zníženie celkového množstva emisií vylúčeného amoniaku. Dodržiavaním uvedeného postupu (správnej stratégie kŕmenia) prevádzkovateľ plní zásady správnej poľnohospodárskej praxe o. i. opatrenia na obmedzovanie emisií amoniaku z chovov hospodárskych zvierat uvedených v Prílohe č. 7, kap. F, bod č. 9.2.1 Vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 410/2012 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší v znení neskorších predpisov. S uplatňovaním stratégie kŕmenia uvádzanej v BAT-e 3 súvisí celkové množstvo vylúčeného dusíka, ktoré je uvedené v tabuľke 1.1.

Prevádzkovateľ doposiaľ nezisťoval celkové množstvo vylúčeného N podľa položky BAT 24, avšak na túto prevádzku sa nevzťahuje povinnosť dodržať hraničné hodnoty intervalov určených v tabuľke 1.1., pretože prevádzka je zameraná na odchov kuríc a táto kategória zvierat nie je uvedená v tabuľke.

4. **BAT 4:** *S cieľom znížiť celkové množstvo vylúčeného fosforu pri zachovaní nutričných potrieb zvierat sa majú v rámci BAT používať také zloženie krmiva a nutričná stratégia, ktoré zahŕňajú niektorú z týchto techník alebo ich kombináciu.*

a) *Viacfázové kŕmenie so zložením krmiva prispôbeným špecifickým požiadavkám produkčného obdobia*

b) *Použitie povolených kŕmnych doplnkových látok, ktoré znižujú celkové množstvo vylúčeného fosforu (napr. fytáza)*

c) *Používanie vysokostráviteľných anorganických fosfátov na čiastočné nahradenie konvenčných zdrojov fosforu v krmive*

Tabuľka 1.2. Celkové množstvo vylúčeného fosforu v súvislosti s BAT

Parameter	Kategória zvierat	Celkové množstvo vylúčeného fosforu v súvislosti s BAT ^{(1) (2)} (počet kg vylúčeného P₂O₅ na miesto pre zviera a rok)
Celkové množstvo vylúčeného fosforu vyjadrené ako P ₂ O ₅ .	Odstavčatá	1,2 - 2,2
	Ošipané na výkrm	3,5 - 5,4
	Prasnice (vrátane ciciakov)	9,0 - 15,0
	Nosnice	0,10 - 0,45
	Brojlery	0,05 - 0,25
	Morky	0,15 - 1,0

⁽¹⁾ Dolnú hranicu intervalu je možné dosiahnuť pomocou kombinácie techník.

⁽²⁾ Celkové množstvo vylúčeného fosforu v súvislosti s BAT sa pri žiadnom druhu hydiny nevzťahuje na mládky ani na plemenné zvieratá.

Súvisiace monitorovanie je uvedené v položke BAT 24. Úrovne celkového množstva vylúčeného fosforu v súvislosti s BAT nemusia byť uplatniteľné pri ekologickej živočíšnej výrobe a chove druhov hydiny, ktoré neboli uvedené vyššie.

Zistený stav BAT 4 je uplatňovaný

Opis **Áno**

Prevádzkovateľ uplatňuje techniku popísanú v bode a) a b) tým, že využíva viacfázové kŕmenie chovaných zvierat v závislosti od ich veku, kŕmne zmesi sú zložením prispôsobené výživovým požiadavkám počas rastu, čím sa dosahuje lepšie využitie dodávaných živín a znižuje sa množstvo nevyužitých látok vylučovaných v truse. Taktiež sa v krmive nachádzajú enzymatické prípravky 6-fytáza a xylanáza, ktoré umožňujú lepšiu stráviteľnosť prijatých živín v potrave, čím sa znižuje množstvo nespotrebovaných živín a vylučovaných v truse. Celkové množstvo vylúčeného P prevádzkovateľ nemonitoroval, lebo v prevádzke sú chované kurice, na ktoré sa neuplatňuje tabuľka 1.2.

5. BAT 5: *Na efektívne využívanie vody sa v rámci BAT má používať kombinácia týchto techník uvedených v písm. a/ až f/:*
- a) *Vedenie záznamov o využívaní vody.*
 - b) *Vyhľadávanie a odstraňovanie únikov vody.*
 - c) *Používanie vysokotlakových čističov na čistenie priestorov na ustajnenie zvierat a zariadení.*
 - d) *Výber a použitie vhodných zariadení (napr. kvapkové napájačky).*
 - e) *Overenie a (v prípade potreby) pravidelná úprava kalibrácie zariadení na napájanie pitnou vodou.*
 - f) *Opätovné použitie nekontaminovanej dažďovej vody ako vody na čistenie.*

Zistený stav BAT 5 je uplatňovaný

Opis **Áno**

Prevádzkovateľ uplatňuje v prevádzke techniky uvádzané v písmenách a) až e). Prevádzkovateľ vedie v evidencii údaje o spotrebe vody v prevádzke. Poverení zamestnanci vykonávajú pravidelne odpočet spotrebovanej vody na farme z vodomera, a paralelne každá hala má svoj vlastný vodomer. Údaje o spotrebe vody na halách slúžia aj ako ukazovateľ zdravotného stavu hydiny. Vodomery využívané v prevádzke sú overené (kalibrované) a pravidelne kontrolované. O odberoch vody v rámci prevádzky sa vedie evidencia v elektronickej forme v podobe mesačných záznamov. Pri zvýšenej, resp. zníženej spotrebe vody oproti priemerným hodnotám sa okamžite pristupuje k zisteniu príčin neštandardných stavov a k urýchlenému odstráneniu porúch. Po vyskladnení chovných hál sa čistenie chovných priestorov a zariadení zabezpečuje výlučne vysokotlakovými čističmi značky Kranzle QUADRO, čím sa dosahuje úspora spotrebovanej vody. Zároveň prevádzkovateľ po vyskladnení vykonáva kontrolu a údržbu technologických zariadení, vrátane napájania. Na napájanie hydiny sa používa napájací systém s regulátorom tlaku a niplové napájačky, ktoré umožňujú využitie vody zvieratami ad libidum s dávkovaním vody podľa požiadaviek hydiny.

6. BAT 6: *S cieľom znížiť tvorbu odpadovej vody sa má v rámci BAT používať kombinácia techník uvedených v písm. a/ až c/.*
- a) *Udržiavanie čo najmenšieho rozsahu znečistených plôch výbehu.*
 - b) *Minimalizovanie použitia vody.*
 - c) *Oddelenie nekontaminovanej dažďovej vody od tokov odpadovej vody, ktorá vyžaduje spracovanie.*

Zistený stav BAT 6 je uplatňovaný

Opis **Áno**

V chove hydiny v prevádzke sa nepoužíva voľný výbeh zvierat, preto sa technika uvedená v písmene a) BAT uplatňuje tak, že hydina je po celý čas umiestnená v uzatvorených halách a teda nedochádza k znečisteniu plôch v okolí haly. Minimalizácia spotreby vody je zabezpečená uplatnením techník uvedených v BAT 5. Odpadové vody vznikajú v prevádzke po každom turnuse resp. vyskladnení, kedy dochádza k čisteniu chovných hál. Tieto oplachové vody sú zhromažďované v žumpách, a teda sú oddelené od dažďových vôd, ktoré sú odvádzané do voľného terénu. V prípade nádrží na oplachové vody (žumpy) sa pravidelne vykonáva skúšanie ich vodotesnosti oprávnenou osobou.

7. BAT 7: *S cieľom znížiť emisie do vody z odpadových vôd sa má v rámci BAT používať niektorá z techník uvedených v písm. a/ až c/alebo ich kombinácia.*
- a) *Odvádzanie odpadovej vody do vyhradenej nádoby alebo skládky kalov.*
 - b) *Úprava odpadovej vody.*
 - c) *Aplikácia odpadovej vody na pôdu napr. pomocou zavlažovacieho systému v podobe postrekovača, pojazdného zavlažovacieho zariadenia, cisterny alebo hadicového aplikátora.*

Zistený stav BAT 7 je uplatňovaný

Opis **Áno**

Prevádzkovateľ uplatňuje v prevádzke techniku uvádzanú v písmene a) – odpadové vody sú odvádzané do samostatných nádrží – žump, určených pre jednotlivé chovné haly. Úprava odpadovej vody resp. jej aplikácia na pôdu v rámci prevádzky nie je vykonávaná.

8. BAT 8: *Na efektívne využívanie energie na farme sa v rámci BAT má používať kombinácia techník uvedených v písm. a/ až h/.*
- a) *Systémy vykurovania/chladenia a ventilácie s vysokou účinnosťou.*
 - b) *Optimalizácia systémov vykurovania/chladenia a ventilácie, ako aj riadenia, najmä tam, kde sa využívajú systémy na čistenie vzduchu.*
 - c) *Izolácia stien, podláh a/alebo stropov priestorov na ustajnenie zvierat.*
 - d) *Použitie energeticky účinného osvetlenia.*
 - e) - h) - *nie je zavedené.*

Zistený stav BAT 8 je uplatňovaný

Opis **Áno**

Prevádzkovateľ uplatňuje v prevádzke techniky uvádzané v písmenách a) až d). V prevádzke na chov kuríc sa nachádzajú vykurovacie jednotky – teplovzdušné agregáty typu ERMAF. Na optimalizáciu systémov chladenia a výmenu vzduchových hmôt, ako aj riadenia ventilácie v každej hale slúži automatická riadiaca jednotka LUBING. Stropy hál sú izolované celulózovou vatou a steny sú sendvičové s izoláciou. Na osvetlenie hál sa používajú úsporné žiarovky (40 W) v šiestich radoch v každej hale, čím sa dosahuje úspora elektrickej energie pri osvetľovaní hál.

9. BAT 9: *S cieľom zabrániť vzniku emisií hluku alebo, ak to nie je možné, dosiahnuť ich zníženie sa v rámci BAT má vytvoriť a realizovať plán na riadenie hluku, ktorý je súčasťou systému environmentálneho riadenia (pozri položku BAT 1) a ktorý zahŕňa tieto prvky*
- a) *Protokol obsahujúci príslušné opatrenia a harmonogramy*
 - b) *Protokol na vykonávanie monitorovania hluku*
 - c) *Protokol na reakcie na zistené výskyty hluku*
 - d) *Program znižovania hluku určený napr. na identifikáciu zdrojov, monitorovanie emisií hluku, označenie príspevkov zdroja a vykonávanie opatrení na ich elimináciu a /alebo zmiernenie*
 - e) *Posúdenie minulých výskytov hluku a nápravných opatrení a šírenie poznatkov o výskyte hluku*

Zistený stav BAT 9 nie je uplatňovaný

Opis **Áno**

V prevádzke ani v jej okolí sa neočakáva, ani nebolo preukázané obťažovanie hlukom, preto sa BAT 9 neuplatňuje.

10. BAT 10: *S cieľom zabrániť vzniku emisií hluku alebo, ak to nie je možné, dosiahnuť ich zníženie sa v rámci BAT má použiť niektorá z týchto techník alebo ich kombinácia.*
- a) *Zabezpečenie dostatočnej vzdialenosti medzi prevádzkou a citlivými receptormi*
 - b) *Umiestnenie zariadenia*
 - c) *Prevádzkové opatrenia*
 - d) *Zariadenia s nízkou hlučnosťou*
 - e) *Zariadenia na zníženie hluku*
 - f) *Znižovanie hluku*

Zistený stav BAT 10 je uplatňovaný

Opis **Áno**

S cieľom zabrániť vzniku emisií hluku je v prevádzke uplatňovaná kombinácia techník uvádzaných v písm. a) – dostatočná vzdialenosť medzi prevádzkou a citlivými receptormi, v písm. b) – vhodné umiestnenie zariadení spôsobujúcich hluk, tieto zariadenia sú umiestnené v uzavretých budovách a tým je preukázaná snaha o zníženie emisií hluku, v písm. c) – prevádzkové opatrenia (napr. zatváranie dverí a hlavných priechodov v budove, najmä v čase kŕmenia; prevádzkovanie dopravníkov a špirálových podávačov úplne naplnených krmivom; minimalizovanie vonkajších zhŕňaných plôch, aby sa obmedzil hluk zhŕňacích mechanizmov) a v písm. d) – používaním ventilátorov s vysokou efektívnosťou.

11. BAT 11: *Na zníženie emisií prachu z jednotlivých budov pre zvieratá sa v rámci BAT má použiť niektorá z týchto techník alebo ich kombinácia*
- a) *Zníženie tvorby prachu v budovách pre hospodárske zvieratá*
 - b) *Zníženie koncentrácie prachu*
 - c) *Úprava vyfukovaného vzduchu pomocou systému na čistenie vzduchu*

Zistený stav BAT 11 je uplatňovaný
Opis **Áno**

Prevádzkovateľ uplatňuje v prevádzke techniky uvedené v písm. a) BAT 11: používaním 4. granulovaných krmív – expandovaných (tepelne upravených) krmív, 5. pneumatickým napĺňaním suchého krmiva so zachytávaním prachu a 6. intenzita ventilácie je ovládaná riadiacim systémom, ktorý efektívne reguluje dodržiavanie podmienok správneho chovu. Na zníženie vysokej teploty v niektorých halách v prípade letných horúčav sa používa vodná hmla, ktorá ako vedľajší efekt spôsobuje aj zníženie prašnosti v halách – toto opatrenie sa používa len v letných mesiacoch.

12. BAT 12: *S cieľom zabrániť vzniku emisií zápachu z farmy alebo, ak to nie je možné, dosiahnuť ich zníženie sa má v rámci BAT vytvoriť, realizovať a pravidelne preskúmať plán na riadenie zápachu, ktorý je súčasťou systému environmentálneho riadenia (pozri položku BAT 1) a ktorý zahŕňa tieto prvky:*

- a) *Protokol obsahujúci príslušné opatrenia a harmonogramy*
- b) *Protokol na vykonávanie monitorovania zápachu*
- c) *Protokol na reakcie na zistené obťažovanie zápachom*
- d) *Program prechádzania a odstraňovania zápachu učená napr. na identifikáciu zdrojov, monitorovanie emisií zápachu, označenie príspevkov zdrojov a vykonávanie opatrení na ich elimináciu a /alebo zmiernenie*
- e) *Posúdenie minulých výskytov zápachu a nápravných opatrení a šírenie poznatkov o výskyte zápachu.*

BAT 12 sa uplatňuje len v prípade, keď sa očakáva a/alebo je podložené obťažovanie zápachom u citlivých receptorov.

Zistený stav BAT 12 nie je uplatňovaný
Opis **Áno**

V prevádzke a jej okolí do času vykonania kontroly nebolo preukázané obťažovanie zápachom „citlivých receptorov“. BAT 12 sa v danom prípade neuplatňuje.

13. BAT 13: *S cieľom zabrániť vzniku emisií zápachu a/alebo vplyvu zápachu z farmy alebo, ak to nie je možné, dosiahnuť ich zníženie sa má v rámci BAT použiť kombinácia nižšie uvedených techník*

- a) *Zabezpečenie dostatočnej vzdialenosti medzi farmou a citlivými receptormi*
- b) *Použitie systému ustajnenia, v ktorom je zavedený jeden z nasledujúcich princípov alebo ich kombinácia – uvedené v BAT 13*
- c) *Optimalizovanie podmienok vypúšťania vyfukovaného vzduchu z budovy pre zvieratá*
- d) *Použitie systémov čistenia vzduchu*
- e) *Použitie niektorej z techník alebo ich kombinácie uvedených v BAT 13 písm. e)*
- f) *Spracovanie hnoja pomocou niektorých z týchto techník (uvedených v BAT 13 písm. f)) s cieľom minimalizovať emisie zápachu počas aplikovania do pôdy*
- g) *Použitie niektorej z týchto techník (uvedených v BAT 13 písm. g)) alebo ich kombinácie na aplikáciu hnoja do pôdy.*

Zistený stav BAT 13 je uplatňovaný
Opis Áno

S cieľom zabrániť vzniku emisií prachu z jednotlivých chovných hál je v prevádzke uplatňovaná kombinácia techník uvádzaných v písm. a) – dostatočná vzdialenosť medzi prevádzkou a citlivými receptormi a kombinácia princípov uvedených v písm. b) – udržiavanie zvierat a povrchov v suchu a čistote resp. udržiavanie chovu nosníc v suchu a v aeróbných podmienkach, v písm. c) – v okolí prevádzky sa nachádza drevinová výsadba, ktorá tvorí prirodzenú bariéru a zachytáva prachové, ako aj pachové látky uvoľňované z prevádzky. Prevádzkovateľ vykonáva v prevádzke skladovanie hnoja v uzatvorenej a prekrytej hale na fermentáciu, čím sa zabraňuje zvýšenému uvoľňovaniu emisií do ovzdušia. Do fermentačnej haly sa trus z jednotlivých chovných hál nosníc vyhrňa pomocou trusných pásov v intervale 2 x do týždňa alebo systémom reťazových dopravníkov. Prevádzkovateľ nevykonáva aplikáciu do pôdy t. j. techniky uvedené v písm. e), f) a g) sa neuplatňujú. Hnoj je po uskladnení v hale na fermentáciu odvázaný z prevádzky zmluvnými externými spoločnosťami.

14. BAT 14: *Na zníženie množstva emisií amoniaku do vzduchu zo skladovania pevného hnoja sa má v rámci BAT použiť niektorá z týchto techník alebo ich kombinácia.*
 - a) *Zníženie pomeru plochy povrchu, ktorý vytvára emisie, k objemu haldy pevného hnoja*
 - b) *Zakrytie hald pevného hnoja*
 - c) *Skladovanie vysušeného pevného hnoja v prístrešku.*
15. BAT 15: *S cieľom zabrániť emisiám do pôdy a vody z uskladnenia pevného hnoja alebo, ak to nie je možné, dosiahnuť ich zníženie sa má v rámci BAT použiť kombinácia týchto techník v uvedenom poradí priorít*
 - a) *Skladovanie vysušeného pevného hnoja v prístrešku*
 - b) *Použitie betónového sila na skladovanie pevného hnoja v prístrešku*
 - c) *Skladovanie pevného hnoja na pevnej nepriepustnej podlahe s kanalizačným systémom a zbernou nádržou na odtekajúce látky*
 - d) *Výber zásobníka s dostatočnou kapacitou na uloženie pevného hnoja počas obdobia, v ktorých nie je možná aplikácia do pôdy*
 - e) *Skladovanie pevného hnoja na poľných haldách vzdialených od povrchových a /alebo podzemných vodných tokov, do ktorých by mohli preniknúť odtekajúce látky v kvapalnej podobe.*
16. BAT 16: *Na zníženie emisií amoniaku do vzduchu zo skladovania hnojovice sa má v rámci BAT použiť kombinácia týchto techník.*
 - a) *Vhodný návrh a riadenie skládky hnojovice pomocou kombinácie techník uvedených v BAT 15 písm. a)*
 - b) *Prekrytie skládky hnojovice*
 - c) *Acidifikácia hnojovice*
17. BAT 17: *Na zníženie emisií amoniaku do vzduchu zo skládky hnojovice so zemným valom (lagúny) sa má v rámci BAT použiť kombinácia týchto techník.*

- a) Minimalizovanie premiešavania hnojovice
- b) Prekrytie skládky hnojovice so zemným valom pružným alebo plávajúcim krytom.

18. **BAT 18:** *S cieľom zabrániť emisiám do pôdy a vody zo zhromažďovania hnojovice, jej prepravy potrubiami a zo skládky a/alebo úložiska so zemným valom (lagúny) sa má v rámci BAT použiť kombinácia týchto techník.*

- a) Použitie skládok, ktoré sú schopné odolať mechanickým, chemickým a tepelným vplyvom.
- b) Výber zásobníka s dostatočnou kapacitou na uloženie hnojovice počas obdobia, v ktorých nie je možná aplikácia do pôdy.
- c) Zhotovenie nepriepustných zariadení a vybavenia na zhromažďovanie a premiestňovanie hnojovice (napr. jamy, kanály, odtoky, čerpacie stanice).
- d) Skladovanie hnojovice na skládkach so zemným valom (lagúnach) s nepriepustným dnom a stenami, napr. s obložením z ílu alebo plastu (alebo s dvojitém obložením).
- e) Inštalácia systému na zisťovanie únikov, napr. zloženého z geomembrány, drenážnej vrstvy a drenážneho potrubného systému.
- f) Kontrola konštrukčnej celistvosti skládok najmenej raz ročne.

Zistený stav BAT 14, 15, 16, 17, 18 nie sú uplatňované
Opis **Áno**

Keďže prevádzkovateľ nevykonáva skladovanie hydínového trusu v prevádzke, odvoz trusu sa po vyhrnutí z hál vykonáva na základe zmluvy s externým odberateľom. BAT 14 a 15 sa v prevádzke neuplatňujú.

Prevádzkovateľovi činnosťou nevzniká a ani nie je skladovaná hnojovica, z toho dôvodu sa techniky uvedené v BAT 14, BAT 15, BAT 16, BAT 17 a BAT 18 neuplatňujú.

19. **BAT 19:** *Ak sa využíva spracovanie hnoja na farme, na zníženie emisií dusíka, fosforu, zápachu a mikrobiálnych patogénov do vzduchu a vody a uľahčenie skladovania hnoja a/alebo aplikácie hnoja do pôdy sa má v rámci BAT hnoj spracovávať pomocou niektorej z týchto techník alebo ich kombinácie.*

- a) Mechanická separácia hnojovice
- b) Anaeróbny rozklad hnoja v zariadení na bioplyn.
- c) Použitie externého tunela na sušenie hnoja
- d) Aeróbny rozklad (prevzdušňovanie) hnojovice.
- e) Nitrifikácia a denitrifikácia hnojovice.
- f) Kompostovanie pevného hnoja.

Zistený stav BAT 19 sa neuplatňuje
Opis **Áno**

V prevádzke nie je vykonávané spracovanie hnoja (len jeho dočasné skladovanie) t. j. techniky uvádzané v **BAT 19**. sa neuplatňujú.

20. **BAT 20:** Na prevenciu, alebo prípadne, ak to nie je možné, zníženie emisií dusíka fosforu a mikrobiálnych patogénov do pôdy a vody v dôsledku aplikácie hnoja do pôdy sa majú v rámci BAT použiť všetky tieto techniky:
- a) Posúdenie pôdy, do ktorej sa bude hnoj aplikovať, s cieľom identifikovať riziká odtoku
 - b) Zachovanie dostatočnej vzdialenosti medzi poľami, na ktoré sa aplikuje hnoj (so zachovaním pásu pôdy bez aplikácie hnoja)
 - c) Vyhýbanie sa aplikácii hnoja, ak môže existovať značné riziko odtoku
 - d) Prispôbenie dávkovania pri aplikácii hnoja do pôdy pri zohľadnení obsahu dusíka a fosforu v hnoji a charakteristik pôdy (napr. obsah živín), sezónnych požiadaviek plodín a poveternostných podmienok a podmienok poľa, ktoré by mohli spôsobiť odtok.
 - e) Zosúladenie aplikácie hnoja do pôdy s výživovými nárokmi plodín
 - f) Kontrola vyhnojovaných polí v pravidelných intervaloch s cieľom identifikovať akýkoľvek príznak odtoku a v prípade potreby primerane zasiahnuť.
 - g) Zabezpečenie primeraného prístupu ku skládke hnoja a efektívne nakladanie hnoja bez únikov.
 - h) Kontrola, či sú stroje na aplikáciu hnoja do pôdy v prevádzkyschopnom stave a nastavené na správne dávkovanie.
21. **BAT 21:** Na zníženie množstva emisií amoniaku do vzduchu z aplikácie hnojovice do pôdy sa má v rámci BAT použiť niektorá týchto techník alebo ich kombinácia:
- a) Riedenie hnojovice a následné využitie techník, medzi ktoré patrí napríklad použitie nízkotlakového vodného zavlažovacieho systému
 - b) Pásový rozmetávač s využitím niektorých z týchto techník: 1. vlečná hadica, 2. vlečná radlica
 - c) Zariadenie na plytkú injekť (otvorená štrbina).
 - d) Zariadenie na hlbokú injekť (uzatvorená štrbina).
 - e) Acidifikácia hnojovice.
22. **BAT 22:** Na zníženie emisií amoniaku do vzduchu z aplikácie hnoja do pôdy sa má v rámci BAT zapracovať hnoj do pôdy v čo najkratšom čase.

Zistený stav BAT 20, 21 a 22 nie sú uplatňované
Opis **Áno**

V prevádzke nie je vykonávaná aplikácia hnoja do pôdy t.j. techniky uvádzané (BAT 20) na prevenciu, alebo prípadne, ak to nie je možné, zníženie emisií dusíka, fosforu a mikrobiálnych patogénov do pôdy a vody v dôsledku aplikácie hnoja do pôdy (BAT 21), na zníženie množstva emisií amoniaku do vzduchu z aplikácie hnojovice do pôdy a (BAT 22) na zníženie emisií amoniaku do vzduchu z aplikácie hnoja do pôdy sa neuplatňujú.

23. **BAT 23:** Na zníženie emisií amoniaku z celého výrobného procesu pri chove ošípaných (vrátane prasníc) alebo hydiny sa v rámci BAT má odhadnúť alebo vypočítať zníženie emisií amoniaku z celého výrobného procesu prostredníctvom BAT zavedených na farme.

Zistený stav BAT 23 sa uplatňuje
Opis **Áno**

Vzhľadom na to, že v prevádzke sa používa správna stratégia výživy s používaním biotechnologických prípravkov, ktoré spôsobujú lepšie využitie živín v krmive a tým aj nižšie množstvo vylúčeného amoniaku v truse, prevádzkovateľ si uplatňuje 50 % zníženie emisií amoniaku z chovu hydiny na základe údajov uvedených vo Vestníku Ministerstva životného prostredia SR, ročník XVI, čiastka 5/2008, časť III. bod 1. Všeobecné emisné faktory a všeobecné emisné závislosti pre vybrané technológie a zariadenia.

24. BAT 24: *V rámci BAT sa má monitorovať celkové množstvo dusíka a celkové množstvo fosforu vylúčené v hnoji pomocou niektorej z týchto techník minimálne s uvedenou frekvenciou.*

- a) *Výpočet pomocou materiálovej bilancie dusíka a fosforu na základe príjmu krmiva, celkového obsahu proteínu v strave, celkového obsahu fosforu a výkonnosti zvierat*
- b) *Odhad na základe analýzy celkového obsahu dusíka a fosforu v hnoji.*

Zistený stav BAT 24 sa neuplatňuje

Opis **Áno**

Limitné hodnoty, ktoré je potrebné týmto monitoringom dosiahnuť sú uvádzané v tabuľkách 1.1.; 1.2. v BAT-och 3, 4. V prevádzke sú chované plemenné zvieratá, na ktoré sa spomínané tabuľky nevzťahujú, a preto nemusia byť uplatnené ani úrovne celkového množstva N a P vylúčeného v hnoji.

25. BAT 25: *V rámci BAT sa majú monitorovať emisie amoniaku do vzduchu pomocou niektorej z týchto techník minimálne s uvedenou frekvenciou*

- a) *Odhad pomocou materiálovej bilancie na základe vylučovania a celkového obsahu dusíka (alebo celkového obsahu amoniakálneho dusíka) prítomného v jednotlivých etapách spracovania hnoja.*
- b) *Výpočet pomocou merania koncentrácie amoniaku a intenzity vetrania pomocou metód vychádzajúcich z noriem ISO, vnútroštátnych alebo medzinárodných noriem alebo iných metód, ktoré zabezpečujú údaje s porovnateľnou vedeckou kvalitou.*
- c) *Odhad pomocou emisných faktorov.*

Zistený stav BAT 25 sa uplatňuje

Opis **Áno**

V prevádzke je vykonávané ročné monitorovanie emisií amoniaku z chovu kuríc technikou uvedenou v písm. c) – odhadom pomocou emisných faktorov. Prevádzkovateľ zisťuje množstvo amoniaku vypúšťaného z prevádzky ustanoveným spôsobom (§ 3 Vyhlášky č. 363/2010 Z. z.) a postupom schváleným príslušným okresným úradom a každoročne oznamuje v termíne do 15. februára ustanovené informácie o zdroji, emisiách (na tlačivách NEIS) v prevádzke za uplynulý kalendárny rok na Okresný úrad Nové Zámky.

26. BAT 26: *V rámci BAT sa majú pravidelne monitorovať emisie zápachu do vzduchu.*

Pri monitorovaní emisií zápachu možno použiť:

– normy EN (napríklad s využitím dynamickej olfaktometrie podľa normy EN 13725 na určenie koncentrácie zápachu).

— Pri využití alternatívnych metód, pre ktoré nie sú dostupné normy EN (napríklad meranie/odhad vystavenia zápachu, odhad vplyvu zápachu), možno použiť normy ISO, vnútroštátne alebo medzinárodné normy, ktoré zabezpečujú získanie údajov s porovnateľnou vedeckou kvalitou.

Zistený stav BAT 26 sa neuplatňuje

Opis **Áno**

V prevádzke a jej okolí do času vykonania kontroly nebolo preukázané obťažovanie zápachom „citlivých receptorov“, preto sa techniky uvedené v BAT 26 - monitorovanie emisie zápachu do vzduchu v prevádzke neuplatňujú.

27. BAT 27: *V rámci BAT sa majú monitorovať emisie prachu z jednotlivých budov na ustajnenie zvierat pomocou niektorej z týchto techník minimálne s uvedenou frekvenciou.*

a) *Výpočet pomocou merania koncentrácie prachu a intenzity vetrania pomocou metód vychádzajúcich z noriem EN alebo iných metód (ISO, vnútroštátne alebo medzinárodné), ktoré zabezpečujú údaje s porovnateľnou vedeckou kvalitou.*

b) *Odhad pomocou emisných faktorov.*

Zistený stav BAT 27 sa uplatňuje

Opis **Áno**

Na národnej úrovni v podmienkach Slovenskej republiky nie sú doposiaľ emisné faktory pre prach stanovené. Prevádzkovateľ vykonáva monitorovania prachu v prevádzke technikou uvedenou v písmene b) BAT 27. Na sledovanie množstva vznikajúceho prachu použil odhad pomocou emisných faktorov, ktoré sú uvádzané v metodologickej príručke Ministerstva životného prostredia Českej republiky pod č. MZP/2017/710/2113 zo dňa 27. 10. 2017. Vychádzajú z odhadu emisií prachových častíc, ktoré využíva v rámci emisnej bilancie Český hydrometeorologický ústav.

28. BAT 28: *V rámci BAT sa majú monitorovať emisie amoniaku, prachu a/alebo zápachu z jednotlivých budov na ustajnenie zvierat vybavených systémom na čistenie vzduchu pomocou všetkých týchto techník minimálne s uvedenou frekvenciou*

a) *Overenie výkonnosti systému na čistenie vzduchu prostredníctvom merania amoniaku, zápachu a/alebo prachu v skutočných podmienkach farmy, podľa predpísaného meracieho protokolu a pomocou metód vychádzajúcich z noriem EN alebo iných metód (ISO, vnútroštátne alebo medzinárodné), ktoré zabezpečujú údaje s porovnateľnou vedeckou kvalitou.*

b) *Kontrola efektívnej funkcie systému na čistenie vzduchu (napríklad priebežným zaznamenávaním prevádzkových parametrov alebo pomocou výstražných systémov).*

Zistený stav BAT 28 sa neuplatňuje

Opis **Áno**

Chovné haly nie sú vybavené „systémom na čistenie vzduchu“. BAT 28 sa neuplatňuje.

29. **BAT 29:** *V rámci BAT sa majú monitorovať tieto procesné parametre najmenej raz ročne.*

- a) Spotreba vody
- b) Spotreba el. energie
- c) Spotreba paliva
- d) Počet prichádzajúcich a odchádzajúcich zvierat v relevantných prípadoch vrátane narodení a úmrtí.
- e) Spotreba krmiva
- f) Tvorba hnoja.

Zistený stav BAT 29 sa uplatňuje

Opis **Áno**

Prevádzkovateľ eviduje vstup surovín, pomocných látok, energií, palív, vody, spotrebu krmiva a tvorba hnoja v rozsahu uvedenom v BAT 29 a vedie záznamy v prevádzkovej evidencii. Prevádzkovateľ eviduje spotrebu vody pomocou vodomeroch, elektrickej energie, plynu, nákup nafty, množstvo naskladnených a vyskladnených zvierat, počet úhynov, nákup krmív, množstvo vyvezeného hnoja externými odberateľmi.

ZÁVERY O BAT PRE INTENZÍVNY CHOV OŠÍPANÝCH

30. **BAT 30:** *Na zníženie emisií amoniaku do vzduchu z jednotlivých ošipární sa v rámci BAT má používať niektorá z techník uvedených v písm. a) až e) alebo ich kombinácia.*

Zistený stav BAT 30 sa neuplatňuje

Opis **Áno**

V prevádzke sa nechovajú ošipané.

31. **BAT 31:** *Na zníženie emisií amoniaku do vzduchu z jednotlivých priestorov na chov nosníc, plemenných brojlerov alebo mládok sa má v rámci BAT používať niektorá z techník uvedených v písm. a) až c) alebo ich kombinácia.*

Tabuľka 3.1. Úrovně znečisťovania súvisiace s najlepšimi dostupnými technikami (BAT-AEL) pre emisie amoniaku do vzduchu z jednotlivých budov pre nosnice

Parameter	Typ ustajnenia	BAT-AEL (počet kg NH ₃ na miesto pre zviera a rok)
Amoniak vyjadrený ako NH ₃	Klietkový systém	0,02 - 0,08
	Bezkliečkový systém	0,02-0,13 ⁽¹⁾

⁽¹⁾ V prípade existujúcich prevádzok využívajúcich nútené vetranie a nečasté odstraňovanie hnoja (v prípade hlbokoj pod- stielky s jamou na hnoj) v kombinácii s opatrením na dosiahnutie vysokého obsahu sušiny v hnoji je horná hranica intervalu BAT-AEL 0,25 kg NH₃ na miesto pre zviera a rok.

Súvisiace monitorovanie je uvedené v položke BAT 25. Úrovně znečisťovania súvisiace s najlepšimi dostupnými technikami (BAT-AEL) sa nemusia dať uplatniť pri ekologickej živočíšnej výrobe.

Zistený stav BAT 31 sa uplatňuje
Opis Áno

V prevádzke je BAT 31 uplatnený pre klieťkové systémy v prevádzke v písmene a) – odstraňovaním hnoja pomocou pásov aspoň s dvomi odstraňovaniami týždenne bez vzduchového sušenia (frekvencia odstraňovania trusu v prevádzke je 2 – 3 krát týždenne).

Prevádzkovateľ na základe publikovaných emisných faktorov pre znečisťujúcu látku - amoniak v chove kuríc, uverejnených vo Vestníku Ministerstva životného prostredia SR, ročník XVI, čiastka 5/2008, v časti III. bod 1. Všeobecné emisné faktory a všeobecné emisné závislosti pre vybrané technológie a zariadenia údajov o emisiách amoniaku uvoľňovaných do ovzdušia, každoročne vypočítava údaje o množstve uvoľneného amoniaku z chovu kuríc do ovzdušia a tieto údaje ako prevádzkovateľ veľkého zdroja znečisťovania ovzdušia zasiela do Národného emisného informačného systému (NEIS), vedeného na SHMÚ. Na základe týchto ročných údajov prevádzkovateľ vykonal prepočet a odhad množstva vylúčeného amoniaku jednou kuricou za rok v prípade klieťkového chovu. Hodnota vylúčeného amoniaku jednou kuricou bola vypočítaná v množstve 0,02 kg a je v rozmedzí uvádzanom v tabuľke 3.1. BAT 31.

Avšak na túto prevádzku sa nevzťahuje povinnosť dodržať hraničné hodnoty intervalov určených v tabuľke 3.1., pretože prevádzka je zameraná na odchov kuríc a táto kategória zvierat nie je uvedená v tabuľke.

32. **BAT 32:** *Na zníženie emisií amoniaku do vzduchu z jednotlivých priestorov na chov brojlerov sa v rámci BAT má používať niektorá z týchto techník alebo ich kombinácia.*

- Nútené vetranie a napájací systém bez únikov vody (v prípade pevnej podlahy s hlbokou podstielkou)*
- Systém na nútené sušenie podstielky prostredníctvom vnútorného vzduchu.*
- Prirodzené vetranie a vybavenie napájacím systémom bez únikov vody*
- Podstielka na páse na odstraňovanie hnoja a nútené sušenie vzduchom*
- Vyhrievaná ochladzovaná podlaha s podstielkou*
- Použitie systémov na čistenie vzduchu, napríklad: 1.kyselinová práčka plynu, 2. dvojstupňový alebo trojstupňový systém na čistenie vzduchu, 3.bioscruber.*

Tabuľka 3.2. Úrovně znečisťovania súvisiaca s najlepšimi dostupnými technikami (BAT-AEL) pre emisie amoniaku do vzduchu z jednotlivých budov na chov brojlerov do konečnej hmotnosti 2,5 kg

Parameter	Kategória zvierat	BAT-AEL ⁽¹⁾⁽²⁾ [kg vylúčeného NH ₃ /miest pre zviera a rok]
Amoniak vyjadrený ako NH ₃	Brojlery	0.01-0.08

(1)

Úroveň znečisťovania súvisiaca s najlepšimi dostupnými technikami (BAT-AEL) sa nemusí uplatňovať pri týchto typoch chovu: chov na hlbokú podstielku, výbehový chov, chov navoľno a úplne voľný chov podľa vymedzenia v nariadení Komisie (ES) č. 543/2008 zo 16. júna 2008, ktorým sa zavádzajú podrobné pravidlá uplatňovania nariadenia Rady (ES) č. 1234/2007 o obchodných normách pre hydinné mäso (Ú. v. EÚ L 157, 17.6.2008, s. 46).

⁽²⁾ Dolná hranica intervalu je spojená s používaním systému na čistenie vzduchu.

Súvisiace monitorovanie je uvedené v položke BAT 25. Úroveň znečisťovania súvisiaca s najlepšimi dostupnými technikami (BAT-AEL) sa nemusí dať uplatniť pri ekologickej živočíšnej výrobe.

Zistený stav BAT 32 sa neuplatňuje

Opis **Áno**

V prevádzke sa nevykonáva chov brojlerov.

33. BAT 33: *Na zníženie emisií amoniaku do vzduchu z jednotlivých budov na chov kačíc sa má v rámci BAT použiť niektorá z techník uvedených v písm. a), b) VRK alebo ich kombinácia.*

Zistený stav BAT 33 sa neuplatňuje

Opis **Nie**

34. BAT 34: *Na zníženie emisií amoniaku do vzduchu z jednotlivých budov na chov moriek sa v rámci BAT použiť niektorá z týchto techník uvedených v písm. a), b) vykonávacieho rozhodnutia komisie EÚ 2017/303 z 15. februára 2017 alebo ich kombinácia.*

Zistený stav BAT 34 sa neuplatňuje

Opis **Nie**

K. Prílohy správy Nie

L. Záver – celkové zhodnotenie

Z vykonanej environmentálnej kontroly vyplynulo, že prevádzkovateľ **uplatňuje** BAT 1-8, 10-11, 13, 23, 25, 27, 29 a 31. Pri BAT 3 a 4 prevádzkovateľ síce uplatňuje techniky, avšak nie je potrebné monitorovať celkové množstvo vylúčeného dusíka a fosforu na základe tabuliek 1.1. a 1.2. pre kategóriu zvierat kurice.

V prevádzke **nie sú uplatňované** techniky BAT 9, 12, 14-22, 24, 26, 28, 30, 32-34. Tieto techniky prevádzkovateľ nemusí uplatňovať z dôvodov, že v prevádzke nebolo preukázané obťažovanie hlukom, emisiami prachu, emisiami zápachu u citlivých receptorov, alebo sa jedná o techniky, ktoré nie sú všeobecne uplatniteľné a neaplikovateľné pre kontrolovanú farmu.

V prevádzke **nie je uplatňovaný** BAT 24 – ročné monitorovanie celkového množstva dusíka a celkového množstva fosforu vylúčeného v hnoji pre kategóriu kurice technikami uvádzanými v predmetnom BAT v zmysle opisu techník uvedených v časti 4.9.1 VRK. Aktuálne platné integrované povolenie pre prevádzku a prevádzkovateľa neustanovuje monitorovanie celkového množstva vylúčeného dusíka a fosforu v hnoji pre kurice chované v prevádzke.

Z porovnania podmienok integrovaného povolenia a VRK, ktorým sa ustanovujú závery o BAT pre intenzívny chov hydiny a ošípaných vyplynulo, že integrované povolenie pre prevádzku v podmienkovej časti **neobsahuje, resp. neustanovuje**:

- limity pre celkové množstvo vylúčeného N a P v súvislosti s BAT, ktoré sú uvedené v tabuľkách 1.1. a 1.2. vo VRK pre príslušnú kategóriu zvierat. Požadované úrovne množstva vylúčeného N a P určené v tabuľkách, nemusia byť uplatnené pre kurice,
- podmienky ani frekvenciu monitorovania celkového množstva N a P vylúčeného v hnoji pomocou niektorej z techník uvedených v BAT 24, avšak pre kurice nie je určená hodnota, ktorej dodržanie je potrebné monitoringom sledovať.
- limity pre celkové množstvo vylúčeného NH_3 v súvislosti s BAT, ktoré sú uvedené v tabuľke 3.1 nemusia byť uplatňované pre kurice.

Inšpekcia preto začne konanie z vlastného podnetu podľa § 11 ods. 2 písm. a) zákona o IPKZ vo veci prehodnotenia povolenia a vyzve prevádzkovateľa na podanie žiadosti o zmenu integrovaného povolenia.

M. Podpisy

Za SIŽP:

RNDr. Martin Jursa

.....

Ing. Ľuboš Gál

.....